

1 Our Shiur began with the continuation of the Mishnah.
 - שרשיו גבוהים מן הארץ ג' טפחים לא ישב עליהן
 Roots that protrude three טפחים above the surface of the ground - it is אסור to sit on them, because it's considered using a tree, which is אסור.
 Roots that protrude less than 3 טפחים are מותר, because they are considered part of the ground.
 The Chachamim prohibited using a tree on Shabbos - אין משתמשין באילן - because of a גזירה שמא יתלוש - One might tear off a fruit, leaf, or branch.

1 שרשיו גבוהים מן הארץ ג' טפחים לא ישב עליהן

Less than 3 טפחים מותר
 Part of the ground

3 טפחים above ground אסור

חכמים - אין משתמשין באילן גזירה שמא יתלוש

2 - איתמר שרשי אילן הבאין מלמעלה משלשה לתוך שלשה
 If roots of a tree reach three טפחים high and then dip back down to within three טפחים:
 - רבה אמר מותר להשתמש בהן
 Rabbah says we may use them, because anything within three טפחים is considered part of the ground.
 - רב ששת אמר אסור להשתמש בהן
 R' Sheishes says we may not use them, because they come from a part that is אסור - מכה איסור קאתי
 The מחלוקת גמרא gives four additional examples where this is relevant:

2 איתמר... שרשי אילן הבאין מלמעלה משלשה לתוך שלשה

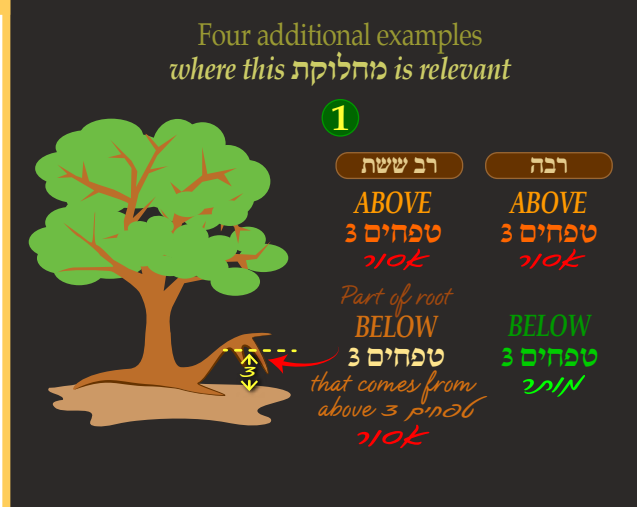
רב ששת אסור להשתמש בהן
 רבה מותר להשתמש בהן

מכה איסור קאתי

3 -1- When roots are shaped like a mountain peak - the main root goes up, and smaller roots come out of it and go back down - similar to the previous case -
 According to רבה, we view each part separately.
 Whatever is above 3 טפחים is אסור -
 Whatever is below 3 טפחים is מותר.
 According to רב ששת, the part of root below 3 טפחים that comes from a part that is above 3 טפחים is אסור.

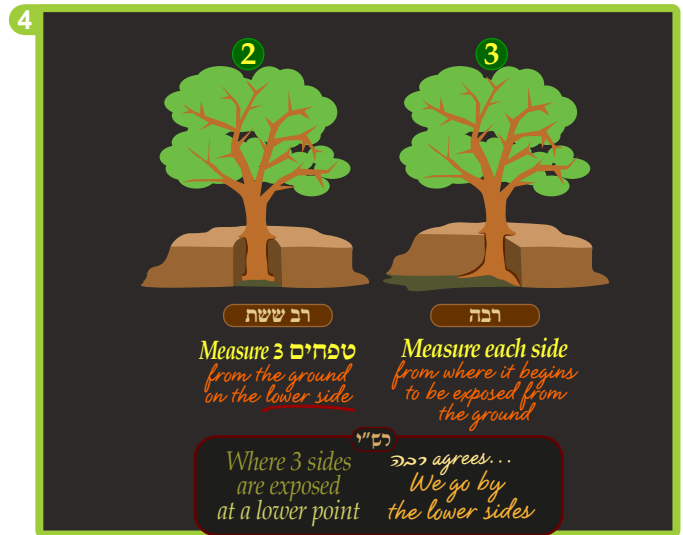
3 Four additional examples where this מחלוקת is relevant

1

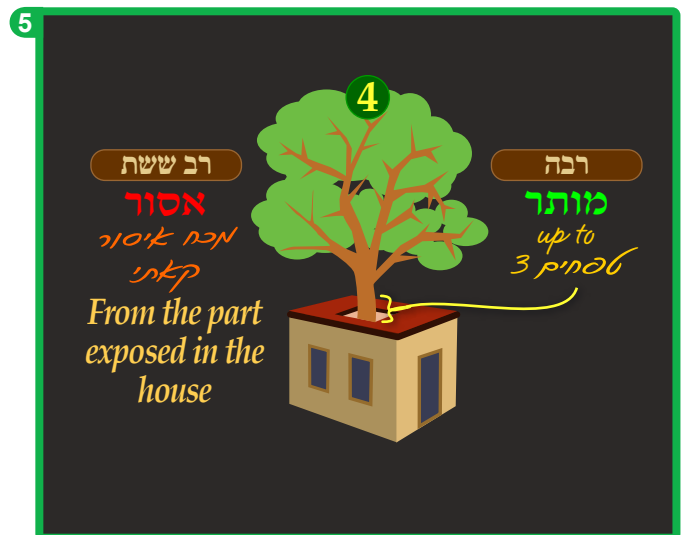

רב ששת	רבה
ABOVE 3 טפחים אסור	ABOVE 3 טפחים אסור
Part of root BELOW 3 טפחים מותר	BELOW 3 טפחים מותר
3 טפחים that comes from above 3 טפחים אסור	

4 -2- A tree growing in a ditch - OR -
 -3- A tree growing in a corner.
 According to רבה, we view each side separately.
 We measure each side from where it begins to be exposed from the ground.
 According to רב ששת, we measure 3 טפחים from the ground on the lower side. Above that point it is אסור even on the higher side, because it's coming from the lower part which is אסור.
 Rashi points out, that where 3 sides are exposed at a lower point and only one side at a higher point, רבה will agree that we go by the lower sides.

5 -4- A tree growing in a house, coming out through the roof -
 According to רבה, the part coming out of the roof is מותר up to 3 טפחים.
 According to רב ששת, it is אסור, because it's coming from the lower part which is exposed in the house, and אסור.

6 The גמרא cites an apparent contradiction:
 - תני חדא אם עלה מותר לירד ותני חדא אסור לירד
 One ברייתא says it is מותר to come down from a tree on שבת, while another ברייתא says it is אסור.
 The גמרא offers three ways to reconcile the סתירה.
 -1- כאן מבעוד יום כאן משחשיכה -
 If he climbed the tree before Shabbos, he may come down, but if he climbed on שבת, he may not come down. When he went up באיסור, he is penalized.
 -2- כאן בשוגג כאן במזיד -
 If he did not know it was אסור to climb on a tree, or did not realize it was שבת, he may come down, but if he knew, he may not come down. במזיד he is penalized.
 -3- בקנסו שוגג אטו מזיד קמיפלגי -
 One ברייתא holds that we do not penalize a שוגג, and one ברייתא holds that we do penalize a שוגג, to make sure that the מזיד is penalized.

7 Rashi points out, that actually both options - staying on the tree - or coming down are אסור, because either way he's משתמש באילן.

It seems from the Gemara that if not for the קנס, he would have the option of coming down, which is obviously more convenient. The explanation is because both options are Halachically equal.

On the one hand, it would be preferable to stay in the tree, because he's committing the איסור - בשב ואל תעשה - passively, by not acting - as opposed to coming down, in which he would be committing the איסור - בקום ועשה - actively.

On the other hand, it would be preferable to come down from the tree, because he would be shortening the איסור. Once he's down the איסור is over - as opposed to staying there, in which he would be committing the איסור all שבת.

7

כשיי

STAYING on the tree	COMING DOWN from the tree
------------------------	------------------------------

אסור
מלמעלה באילן

BOTH ARE HALACHICALLY EQUAL!

On the one hand...

STAYING Committing the איסור בשב ואל תעשה	COMING DOWN Committing the איסור בקום ועשה
---	--

On the other hand...

STAYING Committing the איסור all שבת	COMING DOWN Shortening the איסור
--	-------------------------------------

8 תני חדא אחד אילן לח ואחד אילן יבש ותניא אידך... ביבש מותר
There is a contradiction between two ברייתות whether it is מותר to use a dried out tree.

The Gemara answers;

כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים -

In the winter when dry and living trees look alike, it is אסור because of מראית עין - the appearance of wrongdoing.

In the summer when dry trees are bare, it is מותר, because the distinction is clear - provided that the dry tree has no leftover fruits or twigs that can easily fall off.

However,

רב בקעה מצא וגדר בה גדר -

Rav prohibited dry trees as well, as an additional safeguard where people are not learned, and will not distinguish between the two cases.

8

?

ותניא אידך... ביבש מותר	תני חדא אחד אילן לח ואחד אילן יבש
----------------------------	---

כאן בימות החמה

כאן בימות הגשמים

DRY trees are bare	DRY & LIVING trees look alike
-----------------------	-------------------------------------

מותר
Distinction is clear

אסור
מראית עין

רב בקעה מצא
וגדר בה גדר
People might not distinguish between the two cases

9 The Gemara cites two apparently contradicting Braisos.
תני חדא מותר לילך על גבי עשבים בשבת
ותניא אידך אסור לאדם שיהלך על גבי עשבים בשבת

The Gemara at first suggests five ways to differentiate between circumstances where it would be מותר or אסור to walk on grass on שבת,

9

?

ותניא אידך... אסור לאדם שיהלך על גבי עשבים בשבת	תני חדא... מותר לילך על גבי עשבים בשבת
--	---

10 but ultimately concludes;
 והאידינא דקיי"ל כרבי שמעון כולהו שרי
 Since we Pasken like ר"ש that
 דבר שאינו מתכוין מותר
 unintended consequences are permissible - it is מותר to walk
 on grass.

10 The גמרא ultimately concludes...

והאידינא דקיי"ל
 כרבי שמעון
 כולהו שרי
 דבר שאינו מתכוין
 מותר

11 The גמרא next teaches several points of proper etiquette with regard to marital relations.

11 Several points of...
 Proper etiquette regarding
MARITAL RELATIONS

12 The גמרא then lists ten - and perhaps as many as thirteen קללות that חוה suffered as a result of the sin of the עץ הדעת.

12 10 - and perhaps - 13
 קללות
 suffered
 חוה
 As a result of...
 עץ הדעת

- 13 The דף concludes with
 אלמלא לא ניתנה תורה היינו למדין -
 Even if the Torah had not been given we could have learned
 positive מדות from the animal world. We can learn;
 צניעות מחתול -
 Modesty - from cats - who will only relieve themselves in
 privacy.
 וגזל מנמלה -
 To refrain from stealing - from ants - who collect food and do
 not steal from each another.

13

אלמלא לא ניתנה תורה היינו למדין
We can learn...

**צניעות
מחתול**
*Relieve
themselves
in privacy*

**וגזל
מנמלה**

*Collect food &
don't steal from
each another*

- 14 ועריות מיונה -
 Moral behavior - from doves - who have only one mate.
 דרך ארץ מתרנגול -
 Proper conduct in marital relations - from roosters - who first
 appease their mates.

14

**ועריות
מיונה**
*Have only
one mate*

**דרך ארץ
מתרנגול**

*Appease
their mates*